

Samhällsbyggnadsnämnden

Plats och tid	Mus-Olle, torsdagen den 22 oktober 2026 kl 10:00		
Beslutande	Ledamöter Carl-Johan Winblad (M), Ordförande Anders de Sinegube (S), 1:e vice ordförande Olof Wallgren (C), 2:e vice ordförande Carina Grahm Hellberg (S) Peter Grundström (S) Fredrik Jonsson (S) tjug ers för Sven Olof Norin (KD) Malin Nilsson Nyström (C) Sven-Erik Göransson (SD) Lennart Wadensjö (V)		
Övriga närvarande	Kajsa Mattsson, tillväxtchef Billy Gihuri, nämndsekreterare Anna Holmberg, förvaltningsekonom Christian Thorgerzon, VA-Chef		
Justerare	Malin Nilsson Nyström (C)		
Justeringens plats och tid	Direktjustering 22 oktober 2026, digitalt		
Underskrifter			
	Sekreterare	Billy Gihuri	Paragrafer § 104
	Ordförande	Carl-Johan Winblad (M)	
	Justerare	Malin Nilsson Nyström (C)	
	ANSLAG/BEVIS		
	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Nämnd/styrelse	Samhällsbyggnadsnämnden		
Sammanträdesdatum	2026-10-22		
Datum då anslaget sätts upp	2026-10-22	Sista dag för överklagan	2026-11-13
Förvaringsplats för protokollet	Kommunledningsförvaltningen, Frisörvägen 6, Krokoms		

Samhällsbyggnadsnämnden

Ärendelista

Saby § 104 Dnr 2026-000153

VA-taxa 2027, plan 2028 och 2029 3

Samhällsbyggnadsnämnden

Saby § 104

Dnr 2026-000153

VA-taxa 2027, plan 2028 och 2029

Kort sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutar om VA-taxan och ansvarar för att avgifterna fördelas på ett skäligt och rättvist sätt samt att de sammantaget motsvarar de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva de allmänna vattentjänsterna.

Under 2025 fick VA-avdelningen i uppdrag av kommunstyrelsen att ta fram ett förslag till ny VA-taxa med utgångspunkt i Svenskt Vattens taxemodell P120, med planerat införande 2027. Projektet beviljades medel från utvecklingsfonden med 140 000kr. Arbetet har omfattat:

1. Genomlysning av nuvarande taxa samt granskning och förslag till nya taxebestämmelser.
2. Beräkning av anläggningsavgifter och bruksavgifter.
3. Förslag till avgiftsnivåer och fördelning av avgifterna med syfte att ge täckning för VA-huvudmannens nödvändiga kostnader.
4. Ökad tydlighet och förståelse för VA-taxans uppbyggnad och tillämpning.

Förslaget till ny taxekonstruktion har presenterats för samhällsbyggnadsnämndens presidium och kommunstyrelsen. Bedömningen från den politiska behandlingen var att förändringarna jämfört med dagens taxekonstruktion är omfattande och att ytterligare dialog och förankring behövs innan ställning kan tas till en ny taxemodell.

VA-avdelningen fick därför i uppdrag att i stället beräkna VA-taxan för 2027 enligt nuvarande taxemodell. Med hänsyn till den korta tidsplanen har beräkningen utgått från tidigare planerad taxeutveckling. Den procentuella justeringen för 2027 ligger därmed kvar på den nivå som planerades och beslutades under 2026. Den föreslagna justeringen är beräknad utifrån nu kända ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar, årets budget samt beräknat resultat.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta om höjning av VA-taxan med 7% (7%) från och med 1 januari 2027 och att i övrigt behålla nuvarande taxekonstruktion för 2027.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige har beslutat att fatta årliga taxebeslut för nästkommande budgetår samt inriktningsbeslut för ytterligare två år.

På grund av det oroliga omvärldsläget är kostnaderna för VA-verksamheten mycket svårbedömda utifrån att komponenter för underhåll, kemikalier och annat material oftast tillverkas i andra länder. Ett mer ansträngt säkerhetsläge och behov av skydd av VA-verksamheten påverkar också kostnaderna. Till detta kommer att Krokoms kommun, precis som alla andra kommuner i Sverige, har ett utdaterat och eftersatt ledningsnät med mycket stort underhållsbehov. Även övriga anläggningar har ett stort underhållsbehov, framför allt reningsverken. Styr- och reglersystem behöver också uppdateras för att vara fungerande och tillförlitliga.

Under 2025 och 2026 höjdes VA-taxan med 9% respektive 13% vilket till stor del grundades på samma faktorer som föreslagen höjning för 2027.

VA-verksamheten har ett underskott med sig från budgetår 2024 och 2025 på drygt 1,5 miljoner, för 2026 ser resultatet ut att bli ett överskott på ca 750 tusen. Överskottet kan främst förklaras av vakanser. Underskott ska betalas tillbaka inom en treårsperiod, något som avdelningen måste ta hänsyn till i taxeberäkningen.

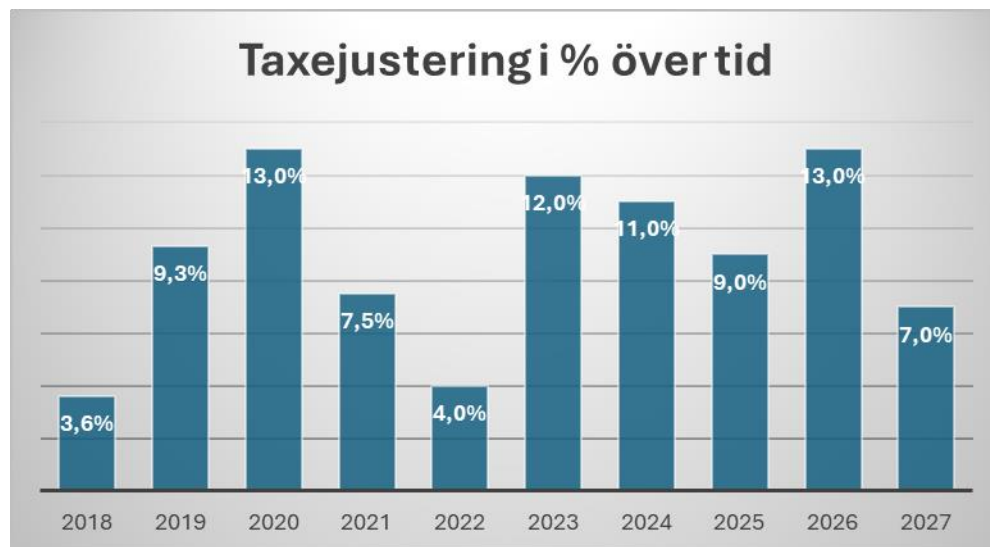
Kommunfullmäktige har möjlighet att besluta om att kommunen ska avstå från att ta ut skäliga avgifter men det får inte ske på bekostnad av taxekollektivet utan ska ersättas på annat sätt. Krokoms kommun har valt att inte ta ut avgift för obebyggd fastighet i taxan och sannolikheten är stor att verksamheten då inte når full kostnadstäckning.

Krokoms kommun har ett ambitiöst tillväxtmål om att kommunen ska ha 19 300 invånare år 2040. Nettotillväxten har varit positiv under flera år och kommunens olika verksamheter arbetar målmedvetet för att det ska fortsätta så. Fler invånare ger högre intäkter till VA-verksamheten men behovet av utbyggnad, förnyelse och underhåll är också kostnadsdrivande. Under flera år hölls taxejusteringen på låga nivåer, som inte medgav förnyelse av ledningsnätet, för att sedan öka stort och därefter åter sänkas. Verksamhetens bedömning är att det är mer effektivt och förtroendeskapande om taxeutvecklingen är mer linjär och förutsägbar. Bedömningen är att taxejusteringen kommer att behöva ligga på högre nivåer än den gjort historiskt för att kunna återbetala det underskott som finns och samtidigt

Samhällsbyggnadsnämnden

kunna rusta kommunen för att kunna tillhandahålla vattentjänster av hög kvalitet. Det finns ett stort behov av att successivt byta ut befintligt ledningsnät.

Variation i taxejustering 2018-2027

Förslaget till taxejustering är att taxan justeras med 7% för 2027 och att i övrigt behålla nuvarande taxekonstruktion för 2027. Under 2027 fortsätter dialog och förankring angående taxekonstruktion enligt P120.

VA har börjat ta över anläggningar från Ås-projektet vilket påverkar driften. Anläggningarna som tas över är i behov av tillsyn och underhåll trots att de inte är tagna i drift.

Förslaget ligger i linje med det inriktningsbeslut för år 2027 som fattades när VA-taxa för 2026 fastställes i februari 2026. Höjningen av VA-taxan för 2026 fastställdes till 13% med inriktningsbeslut om 7% för 2027 och 7% för 2028.

Samhällsbyggnadsnämnden

Beräkningsunderlag för föreslagen taxejustering 2027

År		2024	2025	2026	2027	2028
Taxejustering		11,0%	9,0%	13,0%	7,0%	7,0%
Årskostnad typkund (ink moms)		11022	12013	13575	14525	15542
Ack taxeökning (Rel 2018)		72%	87%	111%	126%	142%
INTÄKTER						
Konsumtionsavgifter		37863	41137	45594	49213	53117
Anläggningsavgifter	1,000	659	650	700	700	700
Övriga intäkter	1,025	638	150	150	154	158
Summa intäkter		39159	41937	46444	50067	53974
KOSTNADER						
Personalkostnader	1,030	13250	13742	15075	15527	15993
Drift	1,065	19144	19348	18680	19894	21187
	1,080					
Avskrivningar						
Enl investeringsplan		5285	6454	8454	8979	10402
Summa avskrivning		5285	6454	8454	8979	10402
Internränta enl SKL						
Enligt investeringsplan		2044	2393	3500	4037	5061
Summa internränta		2044	2393	3500	4037	5061
Total avskr +ränta		7329	8847	11954	13015	15464
Kostnad totalt		39722	41937	45709	48437	52644
Årets resultat		-563	-246	735	1631	1330
Balanserat resultat		-1297	-1543	-809	822	2152

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande daterat 20 oktober 2026

Taxans effekt på anläggningsavgifter och brukningsavgifter

Avgifter och fördelning enligt beräkning av WSP, P120

Beslutsgång

Det finns ett förslag, grundförslaget.

Efter fråga på grundförslaget finner ordförande att samhällsbyggnadsnämnden bifaller det.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Christian Thorgerzon, VA-chef